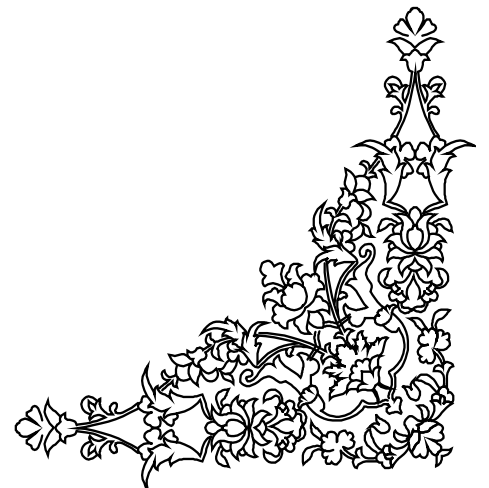
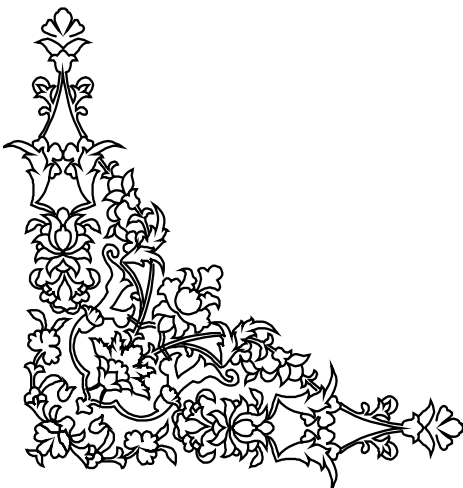

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
جغرافیای سیاسی

عنوان:

بررسی و تحلیل بازتاب‌های سیاسی - فضایی ساخت جزایر

مصنوعی امارات متحده عربی در خلیج فارس

استاد راهنما:

دکتر سید هادی زرقانی

استاد مشاور:

دکتر هادی اعظمی

پژوهشگر:

نجمه آقاملایی

تقدیم به

ساحت مقدس حضرت فاطمه زهرا (س)

پدر و مادر عزیز و بزرگوارم که همواره در پستی و بلندی های دوران تحصیل مرا همراه بوده اند و دعا های خیرشان، همیشه بدرقه راهم بوده است، شاید بدین وسیله ذره ای از محبت های خالصانه آنان را پاس گفته باشم.

استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر سید هادی زرقانی که از صمیم دل و جان مرا آموخت.

همسرم که صبورانه مشکلات دوران تحصیل را با من شریک شدند و در نهایت عشق مرا همراهی نمودند.

سازگاری:

خداوند را ساکرم که به من فرصتی عطا فرمود تا بخشی از زندگی ام را با انسان های فرهیخته سپری نمایم و از رهگذر این مصاحبت به بطن
میش مبتنی بر یادگیری ام یاری رسانم.

پاس و ستایش خدای را سزا است که کسوت هستی را بر اندام آفرینش پوشانید او که تمامی تاسکبران از ستایش او عاجزند و تمامی

حسابگران از سکر نعمت های او ناتوان

پس از حمد و ستایش خداوند متعال بر خود لازم می دانم از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر سید مهدی زررقانی که مسئولیت راهبانی

این پایان نامه را بر عهده گرفته اند و در تمامی مراحل تحقیق، نگارنده را مرهمون راهبانی های حامله و لطف صورانه خود قرار داده اند به

کونه ای که «نوبودن» و «یک کام به پیش رفتن» را از ایشان آموختم و همچنین از راهبانی و مساعدت جناب آقای دکتر مهدی

اعظمی که به عنوان استاد مشاور در طول نگارش این پایان نامه، نگارنده را یاری نمودند و با نظرات سازنده خویش، باعث غنی شدن

هر چه بیشتر پژوهش حاضر گردیدند صمیمانه تسکیر و قدر دانی نمایم.

پنچین مراتب شکر و قدردانی خود را نسبت به جناب آقای دکتر خلیلی که با بزرگواری خویش مرا مورد لطف قرار داده و زحمت

داوری پایان نامه رو بر عهده گرفتند، ابراز می‌دارم.

در پایان از مساعدت دوستان عزیزم: خانم هسانه کیومرث، سمانه آمین دوست، مرضه احمدی، آمنه السادات سید آقا علی

در بندی، مرکان معمارباشی، هجر وزیری، رضیه آقاگلایی و همه کسانی که بنده را در امر تدوین پایان نامه مورد لطف قرار دادند بی-

نهایت سپاسگزارم.

بسمه تعالی

مشخصات رساله/پایان نامه تحصیلی دانشجویان

دانشگاه فردوسی مشهد

عنوان رساله/پایان نامه: بررسی و تحلیل بازتاب‌های سیاسی - فضایی ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده عربی در خلیج فارس

چکیده رساله/پایان نامه :

جزیره مصنوعی به جزیره‌ای گفته می‌شود که به جای عوامل محیطی طبیعی، توسط انسان ساخته شده باشد. این جزایر اغلب روی تپه های طبیعی دریایی ایجاد می‌شوند و از طریق جزایر کوچک به وجود می‌آیند و ممکن است شکل توسعه یافته یک جزیره کوچک طبیعی باشند. پروژه عظیم ساخت جزایر مصنوعی از سوی دولت امارات متحده عربی و تأثیر گسترده زیست محیطی و حقوقی آن به محیط پیرامونی و کشورهای منطقه خلیج فارس، موضوعی است که طی سال های اخیر مباحث فراوانی را در اطراف خود ایجاد کرده نموده است. بر این اساس و با توجه به اهمیت موضوع، پژوهش حاضر با بررسی ویژگی ها و روند ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده عربی، در صدد پاسخگویی به این سؤال اصلی تحقیق است که: "احداث جزایر مصنوعی امارات چه پیامدهای سیاسی - فضایی در منطقه ژئوپلیتیک خلیج فارس به همراه دارد؟". جهت پاسخگویی به این پرسش، دو فرضیه مطرح شده است. فرضیه اول این است که به نظر می‌رسد احداث جزایر مصنوعی امارات می‌تواند منجر به تشدید اختلافات مرزی گذشته و ایجاد اختلافات مرزی جدید بین کشورهای حوزه خلیج فارس به خصوص ایران و امارات شود. فرضیه دوم این است که به نظر می‌رسد ساخت جزایر مصنوعی امارات منجر به برهم خوردن تعادل و توازن اکوسیستم خلیج فارس شده و پیامدهای زیست محیطی جدی را برای اکوسیستم خلیج فارس به همراه خواهد داشت. در این راستا بعد از بررسی آثار و پیامدهای زیست محیطی ساخت جزایر مصنوعی بر اکوسیستم خلیج فارس و همچنین پیامدهای سیاسی و حقوقی ساخت این جزایر بر منطقه حساس خلیج فارس بخصوص کشور ایران، دو فرضیه این پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. روش تحقیق در این پژوهش روش توصیفی - تحلیلی بوده که بصورت کتابخانه ای و جمع آوری اطلاعات از سازمان ها و ارگان های مربوطه نظیر مجلس شورای اسلامی، وزارت امور خارجه، سازمان محیط زیست، سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح و غیره صورت گرفته است.

امضای استاد راهنما:

کلید واژه ها:

۱. جزیره مصنوعی ۲. امارات متحده عربی ۳. تبعات حقوقی ۴. تبعات زیست محیطی

تاریخ:

1	فصل اول: کلیات تحقیق
2	۱-۱- مقدمه
2	۱-۲- بیان مسأله
5	۱-۳- ضرورت پژوهش
6	۱-۴- ضرورت پژوهش
6	۱-۵- سؤالات پژوهش
6	۱-۶- فرضیات پژوهش
7	۱-۷- روش انجام پژوهش و روش جمع آوری اطلاعات
7	۱-۸- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
7	۱-۹- تازگی موضوع و نوآوری طرح
8	۱-۱۰- سابقه پژوهش (منابع مرتبط یا مشابه با موضوع)
9	۱-۱۱- مشکلات و موانع پژوهش
10	فصل دوم: ادبیات تحقیق و میانی نظری

۱-۲-

11

..... مقدمه

۲-۲- مفاهیم و

11

..... اصطلاحات

۱-۲-۲- تعریف

11

..... جزیره

۱-۱-۲-۲- طبقه بندی انواع

11

..... جزایر

۱-۱-۲-۲- جزایر

12

..... طبیعی

۲-۱-۱-۲-۲- جزایر

14

..... مصنوعی

۲-۲-۲- مفهوم و تعریف

15

..... مرز

۱-۲-۲-۲- طبقه بندی انواع

16

..... مرز

۱-۱-۲-۲-۲- طبقه بندی مورفولوژیکی

17

..... مرز

۲-۱-۲-۲-۲- طبقه بندی مرز بر اساس ماهیت و فضای تشکیل دهنده

18

..... آن

۳-۲-۲- کار کرد

20

..... مرز

۲-۲-۲- اختلافات

21

..... مرزی

۳-۲- جغرافیای سیاسی

22

..... دریاها

۴-۲- حقوق

22

..... دریاها

23	۲-۵- اهمیت حقوق دریاها
23	۲-۶- کنوانسیون حقوق بین الملل دریاها سازمان ملل متحد
24	۲-۷- مناطق دریایی
24	۲-۷-۱- خط مبدأ
25	۲-۷-۲- آب‌های داخلی
27	۲-۷-۳- آب‌های سرزمینی (دریای سرزمینی)
27	۲-۷-۴- منطقه نظارت
29	۲-۷-۵- منطقه انحصاری - اقتصادی
31	۲-۷-۶- فلات قاره
32	۲-۷-۷- حاشیه قاره ای
32	۲-۷-۸- دریای آزاد (منطقه آزاد)
32	۲-۷-۹- میراث مشترک بشریت
33	۲-۸- دریاها کاملاً بسته
33	۲-۹- دریاها بسته
33	۲-۱۰- دریاها نیمه

..... بسته

33 ۲-۱۱- منطقه

..... آزاد

34 ۲-۱۱-۱- سابقه‌ی تشکیل مناطق

..... آزاد

34 ۲-۱۱-۲- اهداف مناطق

..... آزاد

35 ۲-۱۱-۳- نقش مناطق آزاد در توسعه

..... اقتصادی

36 ۲-۱۱-۴- انواع مناطق

..... آزاد

37 ۲-۱۲-

..... گردشگری

41 فصل سوم: محیط‌شناسی تحقیق

43 ۳-۱- ویژگی‌های جغرافیایی خلیج

..... فارس

43 ۳-۲- تاریخچه خلیج فارس و اهمیت

..... آن

44 ۳-۳- ویژگی‌های طبیعی خلیج

..... فارس

44 ۳-۳-۱- چگونگی پیدایش، ژئومورفولوژی و زمین‌شناسی خلیج

..... فارس

46 ۳-۳-۲- اقلیم و ویژگی‌های حرارتی خلیج

..... فارس

47 ۳-۳-۳- دمای سطحی آب منطقه خلیج فارس

.....

48 ۳-۳-۴- ویژگی‌های رطوبتی، بارش و میزان شوری آب خلیج

..... فارس

51	۳-۳-۵- ویژگی‌های توپوگرافی خلیج فارس
53	۳-۳-۶- جریان‌های دریایی و گردش آب در خلیج فارس
55	۳-۳-۷- وضعیت بادهای منطقه خلیج فارس
57	۳-۴- محیط زیست و آلودگی زیست محیطی خلیج فارس
57	۳-۵-۵- جغرافیای انسانی منطقه خلیج فارس
57	۳-۵-۱- وضعیت جمعیتی خلیج فارس
60	۳-۵-۲- ترکیب قومی منطقه خلیج فارس
61	۳-۵-۳- ترکیب دینی و مذهبی منطقه خلیج فارس
62	۳-۵-۴- اختلافات ایدئولوژیک منطقه خلیج فارس
62	۳-۶- مرزهای دریایی در خلیج فارس
65	۳-۶-۱- اختلافات مرزی و ارزی منطقه
66	۳-۷- مناطق آزاد و تجاری- صنعتی و عملکرد آنها در خلیج فارس
66	۳-۷-۱- مناطق و بنادر آزاد تجاری- صنعتی ایران
67	۳-۷-۲- مناطق و بنادر آزاد تجاری- صنعتی امارات متحده عربی

67	۳-۸- موقعیت راهبردی خلیج فارس
72	۳-۸-۱- منابع نفت و گاز خلیج فارس
74	۳-۸-۲- تنگه هرمز
74	۳-۹- کشورهای حوزه خلیج فارس
74	۳-۹-۱- ایران
77	۳-۹-۲- عراق
79	۳-۹-۳- کویت
81	۳-۹-۴- بحرین
83	۳-۹-۵- عمان
86	۳-۹-۶- قطر
88	۳-۹-۷- عربستان
91	۳-۹-۸- امارات متحده
91	۳-۹-۸-۱- ویژگی‌های جغرافیایی و استراتژیکی امارات متحده عربی
93	۳-۹-۸-۲- تاریخ شکل‌گیری امارات متحده عربی
95	۳-۹-۸-۳- وضعیت جمعیتی امارات متحده

	عربی
98	۳-۹-۸-۴- ساختار سیاسی و حکومتی امارات متحده عربی
99	۳-۹-۸-۵- اقتصاد امارات متحده عربی .....
10 1	۳-۹-۸-۶- نگاهی به مسائل و مشکلات امارات متحده عربی
10 2	۳-۹-۸-۷- سرزمین‌ها و مرزهای امارات متحده عربی
10 2	۳-۹-۸-۱- ابوظیبی
10 3	۳-۹-۸-۲- ام القوین
10 4	۳-۹-۸-۳- شارجه
10 5	۳-۹-۸-۴- فجیره
10 5	۳-۹-۸-۵- رأس الخیمه
10 6	۳-۹-۸-۶- عجمان
10 6	۳-۹-۸-۷- دوبی
10 8	۳-۱۰- اقتصاد دوبی
10 9	۳-۱۱- گردشگری دوبی

فصل چهارم: بازتاب‌های سیاسی - فضایی ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده

عربی

11 مقدمه
0

11 بخش اول فصل چهارم: مشخصات کلی و مراحل ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده عربی
6

11 ۴-۱-۱-مشخصات و مراحل ساخت
7 جزایر مصنوعی

11 ۴-۱-۱-۱-جزیره
8 جمیرا

12 ۴-۱-۱-۲-جزیره جبل
1 علی

12 ۴-۱-۱-۳-جزیره
3 دیرا

12 ۴-۱-۱-۴-جزیره
6 العالم

13 بخش دوم فصل چهارم: بحث حقوقی ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده عربی
4

13 ۴-۲-۱- بحث حقوقی ساخت جزایر
5 مصنوعی

14 ۴-۲-۲- وضعیت حقوقی ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده
0 عربی

14 بخش سوم فصل چهارم: بازتاب‌های سیاسی - فضایی ساخت جزایر مصنوعی
3

امارات متحده عربی

14 ۴-۳-۱- پیامدهای سیاسی - فضایی ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده
4 عربی

14 ۴-۳-۱-۱- اختلافات مرزی میان کشورهای خلیج
4 فارس

14 ۴-۳-۱-۲- تأثیرات ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده عربی بر اختلافات مرزی (ایجاد و تشدید
9

اختلافات

..... مرزی

15 ۴-۳-۲- پیامدهای زیست محیطی ساخت جزایر مصنوعی در خلیج
3
..... فارس

15 ۴-۳-۲-۱- وضعیت فعلی اکوسیستم خلیج فارس و عوامل آلاینده
3
..... آن

15 ۴-۳-۲-۲- آلاینده‌های خلیج
6
..... فارس

15 ۴-۳-۲-۱- آلاینده‌هایی که ارتباطی با جزایر مصنوعی
8
..... ندارد

16 ۴-۳-۲-۲- آلودگی‌هایی که با ساخت جزایر مصنوعی چندین برابر می-
5
..... شوند

17 ۴-۳-۳- پیامدهای زیست محیطی ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده
0
..... عربی

17 ۴-۳-۱- از بین رفتن حیات گیاهی و
1
..... جانوری

17 ۴-۳-۱- مرگ حیات
2
..... گیاهی

17 ۴-۳-۱-۲- مرگ حیات
5
..... جانوری

17 ۴-۳-۲- تغییر مسیر جریان‌های
6
..... دریایی

17 ۴-۳-۳- تغییر مسیر
6
..... بادها

17 ۴-۳-۴- تغییر مورفولوژی سواحل و
7
..... فرسایش

17 ۴-۳-۵- افزایش شوری
8
..... آب

17 9	۴-۳-۳-۶- کوچک کردن سطح خلیج فارس .....
17 9	۴-۳-۳-۷- آلودگی آب‌های ساحلی ناشی از تخیله زیاله .....
18 0	۴-۳-۳-۸- آلودگی ناشی از فاضلاب .....
18 1	۴-۳-۳-۹- آلودگی هوا .....
18 1	۴-۳-۳-۱۰- آلودگی ناشی از پساب‌های صنعتی .....
18 2	۴-۳-۳-۱۱- آلودگی صوتی .....
18 2	۴-۳-۳-۱۲- از بین رفتن مکان‌های غواصی .....
18 2	۴-۳-۴- واکنش کشورهای منطقه در مقابل تبعات زیست محیطی ساخت جزایر مصنوعی .....
18 2	فصل پنجم: تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری
18 0	۵-۱- آزمون فرضیات .....
18 5	۵-۱-۱- فرضیه اول .....
19 9	۵-۱-۲- فرضیه دوم .....
20 1	۵-۲- سایر پیامدهای ساخت جزایر مصنوعی امارات متحده عربی .....
20 2	۵-۲-۱- بازتاب‌های اقتصادی .....

20

۵-۲-۲- پیامدهای

3

سیاسی .....

20

۵-۲-۳- ابعاد و پیامدهای نظامی -

8

امنیتی .....

20

۵-۲-۴- تأثیرات استراتژیک و امنیتی جزایر مصنوعی بر موقعیت ج.ا.

8

ایران .....

۵-۳- ارائه راهکارها و

پیشنهادات .....

منابع و

مأخذ .....

۱-۱- مقدمه

نخست، سخن از آغاز کردن است. هر آغازی را پریشی خواهد بود که چرا و چگونه آغاز کنیم؟ گویا جهانی که ما را در بر گرفته و در خود افکنده است، دریایی است گسترده، پیچیده و درهم تنیده. پاره‌ای بر ما آشکار است و پاره‌ای بسیار ناآشکار. در هر پژوهشی برآنیم که تا با روشنگری، اندکی از تاریکی‌ها را بشکافیم و به روشنی‌ها دگرگون سازیم. چه بسا پژوهیدن‌هایی که رازها شکافته‌اند و همگام آن نیز رازها ساخته‌اند. چه رازها بشکافند و چه رازها بسازند، هر دود گامی است از تیرگی به روشنی، زیرا راز شکافی راهی است به سوی شناسایی، و رازسازی زمینه‌ای است برای راز شکافی. شنا کردن در دریای خروشان و جوشان نادانستنی‌هایی که تنها پاره‌ای از آن‌ها برای ما دانستنی شده‌اند، بسیار دشوار می‌نماید. گاهی با پژوهیدن نادانستنی‌ها را دانستنی می‌کنیم و گاهی هر چه بیشتر می‌پژوهیم بر نادانستنی‌ها می‌افزاییم. جدای از اینکه با پژوهیدن، بردانستنی‌ها مان افزوده خواهد شد یا بر نادانستنی‌ها، باید گفت که هر پژوهشی نیازمند چارچوبی است. نمی‌توان بی پروا و بی راه، در این دریای ژرف گسترده شناور شد. در این بخش نیز سخن از همان چارچوب است، چارچوبی که دامنه‌ی پژوهش، را برای ما آشکار ما می‌نهد که عبارتند از: مسئله پژوهش، ضرورت، اهداف و روش پژوهش و مراحل انجام آن.

۱-۲- بیان مسأله:

خلیج فارس دریای نیمه بسته‌ای است با ویژگی‌ها و عناصر منحصر به فرد، که این ویژگی‌ها به آن اهمیت جهانی بخشیده است، این دریا با گستره‌ای برابر با 327473 هزار کیلومترمربع از طریق تنگه هرمز به اقیانوس هند راه دارد (امیدی، ۱۳۸۵: ۲۳۸)، حدود ۶۳ درصد ذخایر شناخته شده نفتی موجود و ۲۸ درصد مجموع گاز طبیعی شناخته شده در جهان را در اختیار دارد، که بی‌تردید بزرگ‌ترین و مهم‌ترین انبار انرژی جهان محسوب می‌شود (مجتهد زاده، 1385: ۱۳). علاوه بر این اهمیت خلیج فارس به دلیل موقعیت جغرافیایی آن نیز می‌باشد، که این وضعیت چه به لحاظ تجاری و یا نظامی و در مواردی هر دو به آن اهمیت ویژه‌ای بخشیده است و به عنوان یک راه آبی مرتبط با اقیانوس هند و در نتیجه ارتباط با آب‌های آزاد جهان از نظر نظامی اهمیت ویژه‌ای در طول تاریخ کسب نموده است (الهی، ۱۳۷۹: ۱۶). اهمیت دیگر خلیج فارس مربوط به ارزش‌های اقتصادی و موقعیت ژئو اکونومیکی آن است، وجود منابع غنی و غذایی در آب‌های آن و در کشورهای حاشیه آن و به خصوص وجود نفت در سال‌های اخیر به این منطقه اهمیت

بسیار بخشیده است. همچنین مرکزیت کشورهای اسلامی، اهمیت سوق الجیشی، سیاسی و موقعیت ژئوپلیتیکی آن نیز برخی از این قابلیت‌هاست (همان: ۱۶). اختلافات مرزی نیز تنش‌های قابل توجهی را در این منطقه ایجاد کرده است، که این اختلافات با توجه به منابع انرژی، خود را به صورت حادثه‌تری نشان می‌دهد. فرق خلیج فارس با دریاهای دیگر در این است که دارای اکوسیستم حساس و شرایط آب و هوایی بسیار شکننده‌ای است و ورود کم‌ترین آلاینده به آن آثار زیانباری بر زندگی موجودات زنده در کناره‌های آن دارد (امیدی، ۱۳۸۵: ۲۳۷). به همین دلیل محیط سالم دریا باید برای همه کشورها حفظ گردد که این امر به نفع همه کشورهای پیرامونی آن است، زیرا اگر بحرانی زیست محیطی در خلیج فارس ایجاد شود، تمام کشورهای حاشیه آن را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

یکی از مسائلی که اخیراً بر حساسیت این منطقه افزوده است موضوع ساخت جزایر مصنوعی توسط امارات متحده عربی و برخی دیگر کشورهای عربی منطقه است. به دلیل اهمیت ژئوپلیتیکی و ترانزیتی و وجود منابع بسیار زیاد انرژی در خلیج فارس و اهمیت استراتژیکی این دریای نیمه بسته، بدیهی است که در اختیار داشتن هر جزیره‌ای در خلیج فارس امتیاز بزرگی برای کشور دارنده آن محسوب می‌شود. در همین راستا چندی است امارات متحده عربی ساخت جزایر مصنوعی را شروع کرده است و کویت، بحریت و عمان نیز درصدد ساخت چنین جزایری هستند. دبی احداث این جزایر را پروژه‌ای اقتصادی در راستای توسعه تجارت و گردشگری می‌داند (مروتی و دیگران، ۱۳۸۶: ۳). اما با نگاهی عمیق به شیوه ساخت این جزایر، نوع نقشه آن‌ها، ملیت شرکت‌های سازنده، تبلیغات رنگارنگ و ملیت خریداران این جزایر احتمال و شائبه سیاسی بودن آن پررنگ‌تر می‌شود. در واقع نکته مهمی که بر اساس آن علاوه بر منافع اقتصادی می‌توان احتمال وجود اغراض سیاسی را در احداث جزایر مصنوعی یافت، این است که بهره برداری شماری از این جزایر به خارجی‌ها واگذار می‌شود و سرمایه داران متعددی از آمریکا در این پروژه سرمایه گذاری کرده‌اند و امکان به وجود آمدن جزایر با هویت آمریکایی و سایر کشورهای فرامنطقه‌ای در خلیج فارس طی سال‌های آینده دور از ذهن نیست (خواندنی، ۱۳۸۶: ۴۴). همچنین به نظر می‌رسد که احداث جزایر مصنوعی امارات متحده عربی در آب‌های خلیج فارس می‌تواند به مثابه زنگ خطری برای کشورهای منطقه و به خصوص ایران باشد، زیرا چنین عملی می‌تواند به امنیت منطقه از نظر ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک آسیب وارد کرده و فاز جدیدی از ناامنی و مناقشات مرزی بین کشورها را در منطقه ایجاد کند (مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۳۸۶: ۵). از جمله این احتمال وجود دارد که امارات متحده عربی با گسترش این جزایر، ادعای

تغییر مرز دریایی را نماید. زیرا با توجه به اختلافات ایران و امارات متحده عربی بر سر جزایر سه‌گانه و ادعاهای بی اساس امارات متحده بر سر مالکیت این جزایر، ساخت جزایر مصنوعی این کشور در خلیج فارس می‌تواند به موضوعی تهدید کننده برای کشورهای منطقه به خصوص ایران تبدیل شود و امنیت این کشورها را به خطر بیندازد. این مسأله حتی می‌تواند امارات را در ادعای خود نسبت به مالکیت جزایر سه‌گانه راسخ‌تر کرده و ایران را با مشکل مواجه نماید. از سویی با توجه به اختلافات مرزی دیگر کشورهای خلیج فارس، ساخت این جزایر نیز بر شدت این بحران خواهد افزود (خبرگزاری فارس، ۱۳۸۶). نکته قابل توجه این است که مسئولین برخی از کشورهای حاشیه خلیج فارس آنچنان درگیر مسائل داخلی و سیاست خارجی خود هستند که چنین خطری را احساس نکرده و نسبت به ساخت جزایر مصنوعی اعتراضی نداشته‌اند. حتی مقامات ایرانی نیز نسبت به این مسأله با تسامح برخورد کرده‌اند و صرفاً برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست راجع به ساخت این جزایر اظهار نظر و اعتراض کرده‌اند (جالینوسی، ۱۳۸۶: ۵).

مسأله دیگری که در رابطه با ساخت جزایر مصنوعی مطرح است، چالش‌های جغرافیایی و زیست محیطی ساخت این جزایر است، اقدامات امارات متحده عربی مبنی بر احداث جزایر مصنوعی که منجر به جا به جایی 1.6 میلیون متر مکعب ماسه و حمل یک میلیون تن صخره به محل گردیده است، اثرات اکولوژیکی زیادی از خود به جای نهاده است (سازمان جغرافیایی، ۱۳۸۵: ۷). تحقیقات و گزارشات منتشر شده توسط کارشناسان نشان می‌دهد که ساخت این جزایر آسیب‌های متعددی را به اکوسیستم حساس خلیج فارس وارد نموده است. از آن جمله می‌توان به از بین بردن تنها ساحل مرجانی شناخته شده در دبی، ویران شدن آشیانه‌های ساحلی لاک پشت‌ها، تغییر مسیر جریان‌های طبیعی آب و آلودگی ناشی از گل و لای ناشی از عملیات اشاره کرد (امیدی، ۱۳۸۵: ۱۳). همچنین نابودی گیاهان دریایی، زیستگاه‌های ۶۰۰ گونه جانور آبی، تخریب آبسنگ‌های مرجانی، درختان حرا و مانگرو و نابودی ۵۱۰ گونه ماهی و ۱۵ گونه میگو و تبدیل آب زلال دریا به لجن زار از دیگر پیامدهای پروژه جزایر مصنوعی امارات در خلیج فارس خواهد بود.

ساخت جزایر مصنوعی امارات، گذشته از تبعات زیست محیطی و حضور بیگانگان در خلیج فارس، به طور حتم دیگر کشورهای خلیج فارس که با کمبود فضای سرزمینی و وسعت مواجه هستند را به اقدامات مشابه رهنمون می‌کند. از آنجا که جذب توریست نیز از جمله اهداف مهم ساخت این جزایر است و این